

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

14 листопада 1918 року

гетьман Павло Скоропадський
затвердив Закон
«Про заснування Української
Академії наук у Києві»

27 листопада 1918 року

перше Спільне зібрання
Української Академії наук

Будівля Української Академії наук.
Київ, вул. Велика Володимирська, 54.
1919–1921 роки

1873 рік

ГАЛИЧИНА

Представники НТШ у Полтаві.
1903 рік

Створено Літературно-наукове товариство імені Тараса Шевченка

Від 1892 року – Наукове товариство імені Тараса Шевченка

Його мета – заснування Української моголянсько-мазепинської академії наук

НТШ – протоакадемія

«Сьогодні Товариство імені Шевченка організоване цілком за типом західно-європейських академій наук, йому не вистачає лише титулу академії і, мабуть, довго не вистачатиме, бо для цього необхідний законодавчий акт...».

Михайло Грушевський

Михайло Грушевський.
Львів. 1904–1905 рік

1907 рік

НАДДНІПРЯНЩИНА

Михайло Грушевський
заснував Українське
наукове товариство –
тогочасну наукову установу

Квітень 1917 року

ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Проголошення Першого Універсалу
Української Центральної Ради на Софійській
площі в Києві.

УНТ на зборах
підняло питання
про створення
академії наук та
організувало
комісію

1918 рік

ГЕТЬМАНАТ ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО

Створено Комісію з підготовки законопроекту по виробленню законопроекту про утворення Української Академії наук у Києві

Володимир Вернадський її очолив

Від 9 липня до 17 вересня 1918 року Комісія провела 23 засідання і розробила проекти основних документів

ВОЛОДИМИР ВЕРНАДСЬКИЙ

«Все більше замислююся про створення потужного наукового центру в Києві.

...Треба знати, що хочемо отримати. Написати записку про Українську Академію наук:

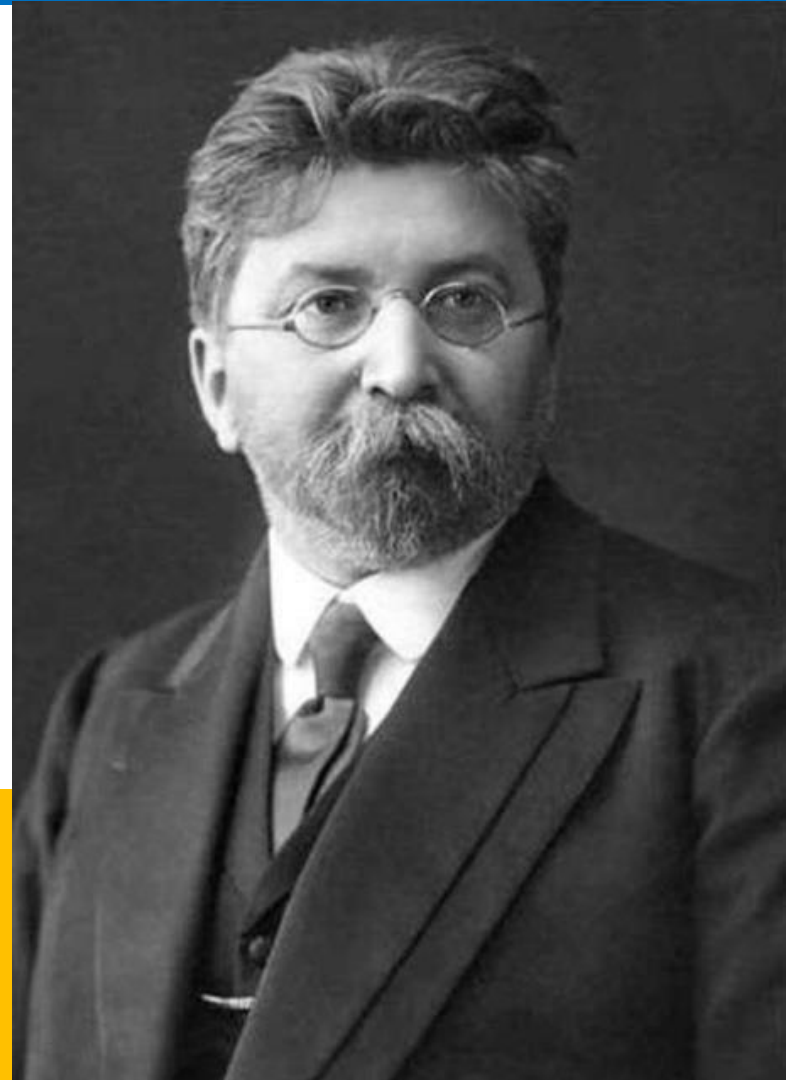
- 1. Національна бібліотека при Академії. Держава повинна дати кілька мільйонів на придбання книг.*
- 2. Науково-дослідні інститути. Необхідно негайно скласти план. Вивчення Сходу у зв'язку з Кримом»*

1863 – 1945

Співзасновник Академії наук

«Утворення Української Академії наук має величезне національне значення, бо й досі є багато людей, які скептично і з насмішкою відносяться до українського руху та відродження, не вважають можливим розвиток української мови та науки. Для тих же, хто вірить, для кого відродження його, се - “святая святих”, для тих утворення Академії наук має величезну вагу, є національною потребою»

МИКОЛА ВАСИЛЕНКО

1866 – 1935

**Міністр народної освіти та
мистецтва,
Співзасновник Академії наук**

2 серпня 1918 року

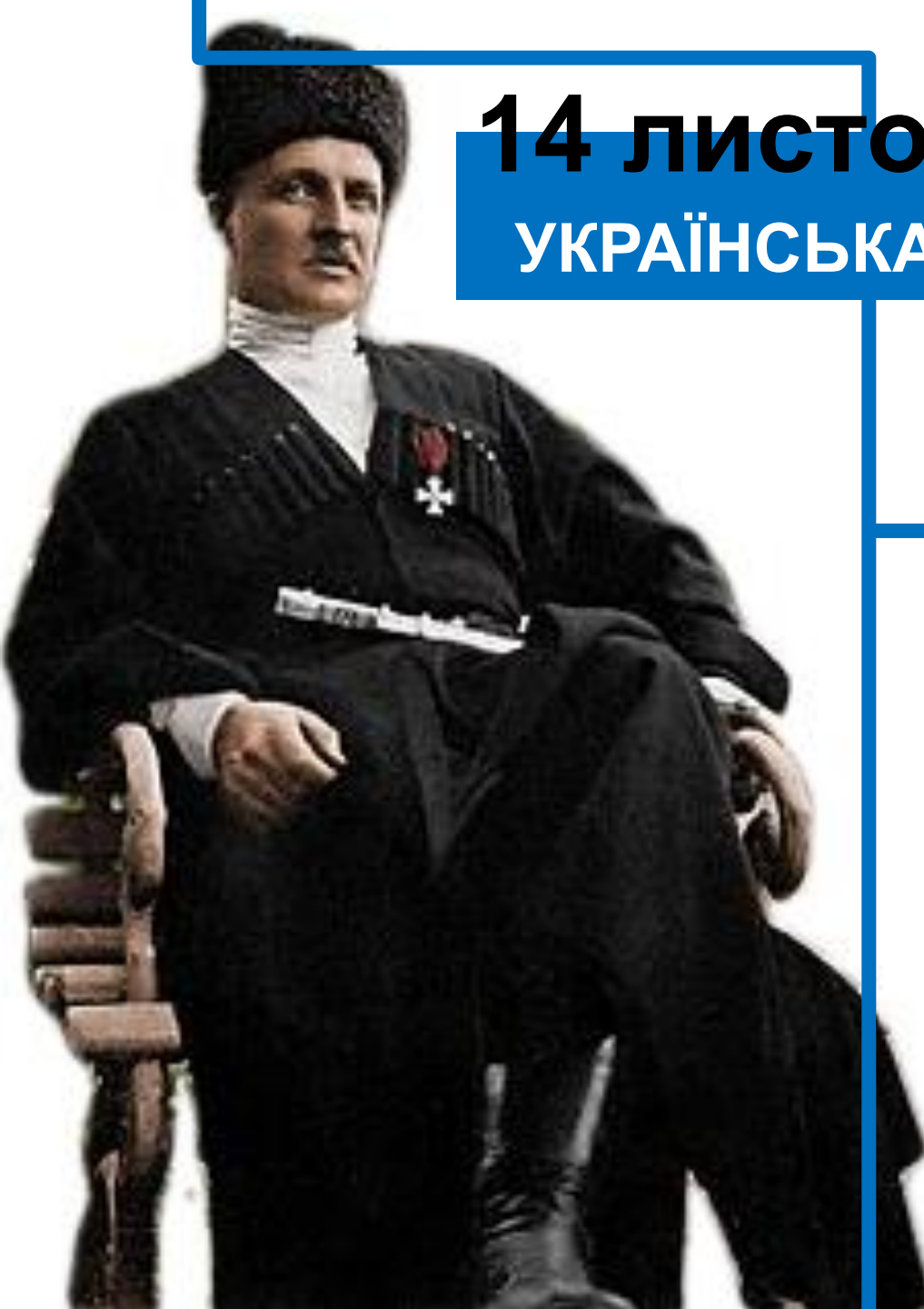
Засновано Національну бібліотеку Української Держави (нині – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського).

Гетьман Павло Скоропадський затвердив Закон «Про утворення фонду Національної бібліотеки Української Держави»

Згодом бібліотека увійшла до складу УАН

14 листопада 1918 року

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА

Гетьман Павло
Скоропадський
затвердив
Закон «Про заснування
Української
Академії наук у Києві»

**Із Закону Української Держави
«Про заснування Української Академії наук
у м. Києві»**

«Ухвалений Радою Міністрів Закон про заснування Української Академії наук в м. Києві. Ухвалити докладені до цього статут та штати Української Академії наук в м. Києві та її установ і закон цей перевести в життя з 1 листопада 1918 р.»

14 листопада 1918 року

Призначено 12 дійсних членів УАН

- Дмитро Багалій
- Агатангел Кримський
- Микола Петров
- Степан Смаль-Стоцький
- Володимир Вернадський
- Степан Тимошенко
- Микола Кащенко
- Павло Тутковський
- Михайло Туган-Барановський
- Федір Тарановський
- Володимир Косинський
- Орест Левицький

26 листопада 1918 року

ПРИЙНЯТО СТАТУТ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

«Українська Академія наук у Києві є найвищою науковою державною установою на Україні, що перебуває в безпосередньому віданні верховної влади»

27 листопада 1918 року

Перше установче Спільне засідання
Української Академії наук

Обрано Голову-президента
Академії Володимира Вернадського та
Неодмінного секретаря – Агатангела Кримського

Тут відбулося перше Спільне зібрання
Академії наук.
Київ, вул. Ярославів Вал, 36

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЇ:

- науково-теоретичні дослідження
- дослідження практично-прикладного характеру
- українознавчий напрямок

СТРУКТУРА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК:

- історико-філологічний відділ (*Дмитро Багалій*)
- фізико-математичний відділ (*Микола Кащенко*)
- соціальних наук відділ (*Орест Левицький*)

ПОСТІЙНІ ТА ТИМЧАСОВІ КОМІСІЇ:

- із вивчення природних багатств України
- археографічна
- «для складання словника живої української мови»
- «для складання біографічного словника діячів України»
- соціальних і правничих питань та ін.

“Літописець Слобідської України”, історик, архівознавець, громадський діяч, ректор Харківського університету, Харківський міський голова. Один із засновників Української академії наук, очолював її історико-філологічний відділ. Автор понад 600 праць.

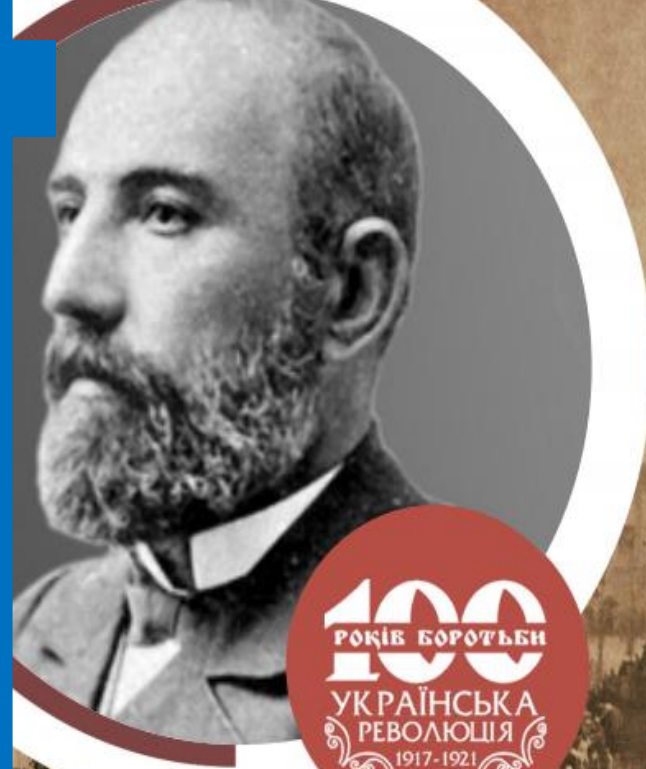
ДМИТРО БАГАЛІЙ

«Серед усіх паростей українознавства, звичайно, перше місце має історія українського народу, бо вона захоплює тепер не тільки його фактичні події, але й геть усілякі сторінки його історичного життя, археології краю, історичну географію, етнографію, історію культури, церкви, мистецтва...»

МИКОЛА КАЩЕНКО

100
РОКІВ БОРОТЬБИ
УКРАЇНЬСЬКА
РЕВОЛЮЦІЯ
1917-1921

100
РОКІВ БОРОТЬБИ
УКРАЇНЬСЬКА
РЕВОЛЮЦІЯ
1917-1921

ОРЕСТ ЛЕВИЦЬКИЙ

Співзасновник та очільник фізико-математичного відділу Української академії наук у 1918–1921 роках, фундатор Акліматизаційного саду та Зоологічного музею УАН, біолог, ембріолог, розробник основ акліматизації та селекції рослин в умовах Сибіру і України.

Автор понад 200 досліджень із ембріології, гістології, мікроскопічної техніки, археологічної палеонтології тощо.

Історик, правознавець, архівіст, археограф, співзасновник УАН, голова соціально-економічного відділу, у 1922 році – Президент Всеукраїнської академії наук, автор понад 200 праць. Особистий архів, колекцію документів і бібліотеку передав Академії.

1919 рік

ПРАЦЮВАЛИ В СКЛАДІ АКАДЕМІЇ:

Комісії:

- для складання історично-географічного словника української землі
- для складання історичного словника української мови
- для складання словника української живої мови
- для видання пам'яток новітнього українського письменства
- для виучування соціального питання
- Археографічна комісія
- соціального питання
- народного господарства

Інші структури:

- Акліматизаційний сад
- Інститут технічної механіки
- Геодезичний інститут
- Демографічний інститут

Директор Акліматизаційного саду УАН академік Микола Кашченко (другий ряд другий праворуч) зі співробітниками саду.
Київ, липень 1919 року

1920–1930-ті

УТВЕРДЖЕННЯ ТОТАЛІТАРИЗМУ. ВИМІР АКАДЕМІЧНИЙ

Форсована
індустріалізація

перехід від гуманітарного
до технічного
спрямування

Комуністична влада
розпочала репресії
проти науковців

справи Співки визволення
України, Національного
центру і т.д.

Радянізація науки

тотальний ідеологічний
контроль діяльності

ПРЕЗИДЕНТИ АКАДЕМІЇ НАУК:

1918-1919

Володимир Вернадський

1919-1921

Орест Левицький

1921-1922

Микола Василенко

1922

Орест Левицький

1922-1928

Володимир Липський

1928-1929

Данило Заболотний

1930-1946

Олександр Богомолець

1941-1942

Володимир Плотников

1946-1962

Олександр Палладін

Від 1962

Борис Патон

НАЗВИ АКАДЕМІЇ:

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ

- 1918 рік Українська Академія наук
- 1921 рік Всеукраїнська академія наук
- 1935 рік Українська академія наук
- 1936 рік Академія наук УСРР
- 1937 рік Академія наук УРСР
- 1991 рік Академія наук України
- 1994 рік Національна академія наук України

